

บทที่ 8

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยโครงการนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยมีกรอบแนวคิด การหาทุนในการอนุรักษ์ และผลการดำเนินการอนุรักษ์ตามแผนงานวิจัย สรุปได้ดังนี้ คือ

8.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมชุมชนวัดเซนต์ปอล แนวคิดหลัก 3 ประการ คือ

1) การรักษาสถิติของสถานที่ เป็นกระบวนการอนุรักษ์ที่พยายามรักษาองค์ประกอบที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่สะท้อนความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และดำรงไว้ซึ่งจิตวิญญาณของสถานที่ต่อไป

2) การมีส่วนร่วมของชุมชน นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ได้แก่ เจ้าอาวาส สภาวัด สัตบุรุษในชุมชน นับรวมถึงคริสตชนนอกชุมชน และผู้ที่มีส่วนร่วมเป็นผู้มีจิตศรัทธา และเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

3) การสร้างจิตสำนึกของชุมชน ในการดำเนินการวิจัย ได้จัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งทำให้คนในชุมชนรู้ว่าชุมชนของตนมีความสำคัญ และเป็นที่สนใจในการเยี่ยมชมของผู้อื่น

- การเยี่ยมชมวัดจากกลุ่มอาจารย์และนิสิต นักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันสถาปัตยกรรมศาสตร์แห่งแวร์ซายส์ สาธารณรัฐฝรั่งเศส
- การจัดนิทรรศการวัดเซนต์ปอล และโครงการอนุรักษ์วัดเซนต์ปอล ในงานฉลองวัดเซนต์ปอล ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2557 และ 2558

- การนำเจ้าอาวาสและสภาวัดเขนตโปล ศึกษาดูงานการจัดพิพิธภัณฑ์หรือแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดชลบุรี ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2559

8.2 การหาทุนในการอนุรักษ์

คณะผู้วิจัย ได้ดำเนินการหาทุนในการอนุรักษ์จากภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่

- 1) ภาคเอกชน หน่วยงานเอกชนที่บริจาควัสดุก่อสร้าง ได้แก่
 - บริษัท ทีโอเอ เพนท์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่บริจาคผลิตภัณฑ์ย้อมเคลือบไม้และสีทาไม้ ทั้งภายนอกและภายในอาคารทั้ง 5 หลัง
 - บริษัท กระเบื้องกระดาษาไทย ในเครือบริษัทปูนซีเมนต์ไทย (มหาชน) ที่บริจาคกระเบื้องหลังคาสำหรับการซ่อมแซมอาคารไม้ 4 หลัง
 - บริษัท โตชิบาไลต์ติ้ง จำกัด บริจาคหลอดไฟสำหรับอาคารบ้านพัก พระสงฆ์ หอระฆัง และศาลา

2) ภาครัฐการ หน่วยงานราชการที่มีส่วนสนับสนุนการใช้ประโยชน์อาคารภายหลังการอนุรักษ์ คือ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

- 3) การจัดกิจกรรมหาทุนร่วมกับวัดเขนตโปล
 - การจัดผ้าป่าอนุรักษ์ เพื่อหาทุนอนุรักษ์อาคารต่าง ๆ ในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2557
 - การจัดกิจกรรมถ่ายรูปในโบสถ์ ในวันฉลองวัดในวันที่ 27-28 มิถุนายน พ.ศ.2557 และ วันที่ 26-27 มิถุนายน พ.ศ.2558 เพื่อหาทุนจากผู้มาร่วมงานฉลองวัด โดยบริจาครูปละ 100 บาท

8.3 ผลการดำเนินงานอนุรักษ์ตามแผนงานวิจัย

8.3.1 เป้าหมายของผลผลิต (output) และตัวชี้วัด

1) แผนงานวิจัยกำหนดให้อนุรักษ์และปรับปรุงอาคารได้ครบ 4 หลัง คือ บ้านพักพระสงฆ์ หอระฆัง ศาลาและเรือนวัดน้อย นอกจากนี้ ยังสามารถปรับปรุงอาคารอยู่ข้างบางส่วนสำเร็จ คือ การเปลี่ยนกระเบื้องหลังคา แต่ส่วนอื่นของอาคารยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากขาดเงินทุนซึ่งมาจากการบริจาค

2) สามารถใช้อาคารเรือนวัดน้อย (บ้านพักภิกษุหลังเก่า) เป็นศูนย์เรียนรู้

ผลการดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือนวัดน้อย เสร็จสิ้นในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2559 ซึ่งใช้เวลานานกว่าที่วางแผนไว้ 1 ปี เนื่องจากมีงานปรับปรุงโครงสร้างของฐานเสาเพิ่มเติม โดยมีสาเหตุจากเสาทรุดและเอียง นอกจากนี้ ยังทำให้ใช้เงินบริจาคในการปรับปรุงอาคารสูงกว่าที่วางแผนไว้มาก

3) มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมและศึกษาการอนุรักษ์ สถาปัตยกรรมวัดเขตนต์ปอล

ได้มีกลุ่มคณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจด้านการอนุรักษ์ สถาปัตยกรรมมาเยี่ยมชมโครงการอนุรักษ์วัดเขตนต์ปอลเป็นระยะๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีงานพิธีของวัด เช่น งานฉลองวัด งานคริสต์มาส งานเสกสุสาน งานปีสกา และงานพิธีกรรมของครอบครัวของคริสตชน

อย่างไรก็ตาม กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ได้ใช้เวลา มากกว่าที่วางแผนไว้ประมาณ 9 เดือน เนื่องจากมีตัวแปรนอกซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ ทำให้งานวิจัยขยายเวลาออกไป

8.4 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง “โครงการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมวัดเซนต์ปอลและการท่องเที่ยวชุมชน” เป็นโครงการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของสังคม ซึ่งเป็นโครงการวิจัยที่สังคมได้ประโยชน์จากงานวิจัย อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องใช้เวลามากเพียงพอด้วยปัจจัยดังนี้

- 1) ปัจจัยทางการเงิน ซึ่งใช้ในการอนุรักษ์และปรับปรุงอาคาร ซึ่งเป็นการใช้เงินบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งมีเงินบริจาคเข้ามายังวัดเป็นช่วงๆ ในรอบปี ตามกำหนดวันสำคัญของวัด
- 2) ปัจจัยของผู้บริหารวัด ได้แก่ เจ้าอาวาสและสภาวัด มีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการงานปรับปรุงอาคารให้ดำเนินไปในระยะเวลาที่ต้องการ รวมถึงการตัดสินใจการใช้เงินบริจาค
- 3) ปัจจัยของผู้รับเหมาปรับปรุงอาคาร เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งทำให้การอนุรักษ์และปรับปรุงอาคารใช้เวลามากกว่าที่วางแผนไว้